

पुतलीबजार नगरपालिका स्याङ्जा

कोभिड-१८ बाट रोजगार गुमाएका युवाका लागि कृषि
न्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यविधि २०७७

स्थानीय राजपत्र

खण्ड :४ संख्या:७ मिति:२०७७/०७/२८

भाग ३

कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका युवाका लागि कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानमा वैदेशिक रोजगारीबाट आर्जन भएको पूँजी, सीप, प्रविधि र अनुभवलाई स्वदेशमा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगाउन प्रोत्साहन गर्ने राज्यको नीति रहेको छ । तथापि हालै विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोभिड १९ माहामारीका कारण देश निरन्तर आँशिक तथा पूर्ण वन्दाबन्दिको अवस्थामा छ । जसका कारण लाखौं युवाहरू विदेशमा रोजगारी गुमाइ स्वदेश फर्कीएका छन् । यिनै युवाहरूले विदेशमा आर्जन गरेको पूँजी, ज्ञान, सीप, प्रविधि र अनुभवलाई स्वदेशमा उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगाइ स्वरोजगार सृजना गर्न सक्ने प्रचुर सम्भावना रहेको छ । यसलाई मध्यनजर गर्दै यस स्थानीय तहले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बजेट तथा कार्यक्रमले युवाहरूलाई कृषि क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ समावेश गरेको छ । सो कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन तथा व्यवस्थापन गर्न बान्छनीय भएकोले "कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका युवाका लागि कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी कार्यविधि," कार्यन्वयनमा ल्याईएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम " कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका युवाका लागि कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी, कार्यविधि, २०७७" रहेकोछ ।

(२) यो कार्यविधी नगर कार्यपालिकाबाट स्विकृत भएको मिति देखी लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा:

१. "अनुगमन समिति" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ बमोजिमको स्थानीय अनुगमन संयन्त्रलाई सम्झनु पर्दछ ।
२. "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई बुझाउँछ ।
३. "कार्यविधि" भन्नाले नगरपालिकाको "कोभिड १९ बाट रोजगार गुमाएका युवाका लागि कृषि व्यवसाय प्रवर्धन कार्यविधि, २०७७" लाई सम्झनु पर्दछ ।
४. "प्रमुख" भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख सम्झनु पर्छ ।
५. "उप-प्रमुख" भन्नाले नगरपालिकाको उप-प्रमुख सम्झनु पर्छ ।
६. "वडा" भन्नाले नगरपालिकाको वडाहरूलाई सम्झनु पर्छ ।
७. "वेरोजगार युवा" भन्नाले कोभिड-१९ बाट प्रभावित भई स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी गुमाई यस स्थानीय तहमा फर्केका (१८ देखी ४० वर्षका) युवाहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।
८. "कृषि फर्म" भन्नाले यस स्थानीय तहमा दर्ता भै नियमानुसार कृषि सम्बन्धी व्यवसाय संचालन गर्न कोभिड-१९ बाट रोजगार गुमाएका युवा व्यवसायी उद्यमीको फर्मलाई सम्झनु पर्दछ ।
९. "कृषि व्यवसाय" भन्नाले रोजगारी सिर्जना गरी आयआर्जन वृद्धि गर्न सहयोग पुर्याउने व्यावसायिक कृषि उत्पादन, उत्पादनोपरान्त गरीने प्रशोधन तथा बजारीकरण आदिलाई सम्झनु पर्दछ ।
१०. "कृषि विकास समिति" भन्नाले नगरपालिकाको समग्र कृषि नीति, रणनीति तथा योजना तयार गर्न र व्यवस्थापन गर्न गठन भएको कृषि विकास समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

११. “स्थानीय तह” भन्नाले नगरपालिका र गाउँपालिकालाई बुझाउँछ। नगरपालिका भन्नाले महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका र नगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।

३. यस कार्यविधिका उद्देश्यहरू:

- (१) वेरोजगार युवालाई (स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी गुमाएका) स्थानीय श्रोत र साधनको समुचित प्रयोग गर्दै कृषिमा आधारित उद्धम संचालन गर्न उत्प्रेरित गर्नु ।
- (२) स्थानीय स्तरमा वेरोजगार युवालाई कृषि क्षेत्रमा रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्न तालिम, ज्ञान, सीप, बीउपूजी तथा प्रविधि, उपलब्ध गराउनु ।
- (३) कृषि फर्म, व्यवसाय र उद्ध्यम, सञ्चालन गर्न युवा कृषकलाई आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनु ।
- (४) कृषि व्यवसायबाट उत्पादित कृषि उपजको स्थानीय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रीय बजार पहुँच बिस्तारमा सहयोग पुर्‍याउनु ।
- (५) कृषि उद्धमको माध्यम बाट स्थानीय युवाको जिविकोपार्जनमा सुधारल्याई आयस्तर वृद्धि बढोत्तरी ल्याउनु।

परिच्छेद २

कार्यक्रमको लाभग्राही, सहजीकरण सम्बन्धिव्यवस्था तथा कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया:

४. कार्यक्रमको लाभग्राही: स्वदेशमा रोजगारीका अवसरबाट बन्चित वा विदेशमा रोजगारी गुमाएर फर्किएका यस स्थानीय तह अन्तरगतका सबै वडाका युवाहरू यस कार्यक्रमको लाभग्राही हुन सक्ने छ । त्यस्ता युवाहरू एकल रूपमा वा समूह बनाई कार्यक्रममा भाग लिन सक्ने छन् ।
५. सम्पर्क इकाई: स्थानीय तहको कृषि तथा पशुपन्छी विकास शाखा यस कार्यक्रमको सम्पर्क इकाई हुने छ ।
६. सम्पर्क इकाईको काम कर्तव्य र अधिकार:
  - (क) तथ्याङ्क संकलन: वैदेशिक रोजगार गुमाइ फर्किएका वा स्वदेशमै रोजगारीका अवसरबाट बन्चित भएका युवाको लगत संकलन तथा अभिलेखीकरण अनुसूची: १ मा उल्लेख भए बमोजिम गर्ने ।
  - (ख) आवेदन माग गर्ने: स्थानीय तहको प्राथमिकताका आधारमा कृषि व्यवसाय संचालन गर्न इच्छुक युवा, समुह तथा सहकारी बाट अनुसूची: २ बमोजिमको निर्दिष्ट ढाँचामा आवेदन माग गर्ने ।
  - (ग) आवेदन पश्चात व्यवसायीको प्रारम्भिक छनोट: आवेदन आह्वान गरिएका बिषय बस्तु, स्थानीय तहको प्राथमिकता, भौगोलिक तथा प्राविधिक उपयुक्तता, आवेदकको चाहना, दक्षता र लगानि क्षमताका आधारमा आवेदनको प्रारम्भिक छनोट गर्ने र अन्तिम छनोटका लागि कार्यक्रम सहजीकरण समिति मा पेश गर्ने ।
  - (घ) व्यवसाय संचालकलाई आवश्यक प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने ।
  - (ङ) व्यवसायको प्राविधिक अनुगमन गरि अनुदानको किस्ता निकासको लागि सिफारीस गर्ने ।

७. कार्यक्रम सहजीकरण समिति: (१) स्थानीय तहमा कृषि व्यवसाय संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिमको एक कार्यक्रम सहजीकरण समिति रहनेछ ।

- (क) संयोजक आर्थिक विकास शाखा वा कृषि विकास समिति, स्थानीय तह -अध्यक्ष
- (ख) स्थानीय तहको निर्वाचित महिला सदस्य मध्ये समितिले तोकेको एक जना महिला सदस्य -सदस्य
- (ग) प्रमुख, पशु सेवा शाखा - सदस्य
- (घ) प्रमुख, उद्योगसँग सम्बन्धित शाखा वा उपशाखा - सदस्य
- (ङ) प्रमुख, कृषि विकास शाखा -सदस्य सचिव

२) समितिको बैठकमा आवश्यकता अनुसार कृषि व्यवसाय प्रवर्धन सँग सम्बन्धित विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

(३) कुनै संघ संस्थाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा कार्यक्रम संचालन हुनेहकमा सो संस्थाका एकजना पदाधिकारी सदस्य रहने छ ।

(४) कार्यक्रम सहजीकरण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: यस समितिको कर्तव्य र अधिकारदेहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) वैदेशिक रोजगार गुमाइ फर्किएका वा स्वदेशमै रोजगारीका अवसरबाट बन्चित भएका युवाको लगत संकलन तथा अभिलेखीकरण गर्न कृषि तथा पशु विकास शाखा लाई मार्ग निर्देशन गर्ने ।

(ख) कृषि व्यवसाय संचालनका लागि स्थानीय तहको प्राथमिकताका आधारमा आबेदन माग गर्न कृषितथा पशु विकास शाखा लाई निर्देशन गर्ने ।

(ग) व्यवसाय संचालन स्थानको स्थलगत अबलोकन गरी उपयुक्तताका आधारमा व्यवसायीको अन्तिम छनौट गर्ने ।

(ङ) छनौट भएका व्यक्ति, फर्म, समुहलाई सहयोग रकम निर्धारण गरि सो को कार्यन्वयन सहजीकरण, प्रभावकारिता अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने ।

(च) व्यवसायी बाट प्राप्त गुनासा प्रचलित कानुन बमोजिम सम्बोधन गर्ने ।

८. कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया: कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुने छ ।

(क) कार्यक्रम संचालन का लागि स्थानीय तह ले सात दिन को म्याद तोकै सार्वजनिक रुपमा सूचना गर्नु पर्ने छ ।

(ख) सहयोग प्राप्त गर्न का लागि व्यक्ति, फर्म वा समूह ले स्थानीय तहले तोकेको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नु पर्ने छ ।

(ग) प्राप्त निवेदन सम्पर्क एकाई ले पाँच दिन भित्र कार्यक्रम सहजीकरण समितीमा पेश गर्नु पर्ने छ ।

(घ) समितीले सम्पर्क एकाई बाट निवेदन प्राप्त गरेको सात दिन भित्र व्यवसाय संचालन स्थानको स्थलगत अबलोकन गरी उपयुक्तताका आधारमा व्यवसायीको अन्तिम छनौट गरी सहयोग रकम सहित नामावली पालिकामा पठाउनु पर्ने छ ।

सहयोग अनुदान रकमको सीमा, बजेट व्यवस्थापन तथा रकम निकास

९. बजेट व्यवस्थापन: (१) स्थानीय तहले बेरोजगार युवा का लागि कृषि तथा पशु पन्छी पालन, कृषि उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण सम्बन्धि व्यवसाय संचालनका लागि अनुदान स्वरूप सहयोग रकम उपलब्ध गर्ने छ ।
- (२) कृषि क्षेत्र मा युवा का लागी रोजगारी सिर्जना गर्न नेपाल सरकार वा अन्य श्रोतबाट प्राप्त हुन रकम यसै कार्यविधि अनुसार अनुदान सहयोग उपलब्ध हुने छ ।
- (३) कुनै वैदेशीक आयोजनाले स्थानीय तह को सहकार्यमा बेरोजगार युवाका लागि कृषि व्यवसाय संचालनमा सहयोग गर्न चाहेमा सो आयोजना बाट प्राप्त हुने रकम आयोजनको प्राथमिकताको क्षेत्रमा व्यवसाय संचालनका लागि रकम उपलब्ध गरिने छ ।
१०. सहयोग सिमा र रकम निकास: (१) कार्यक्रम सहजीकरण समितिले व्यवसायीक योजना का आधार मा व्यवसाय संचालन का लागि अनुदान सहयोग रकम निर्धारण गर्ने छ ।
- (२) स्थानीय तह ले व्यवसाय संचालन का लागि प्रति व्यवसाय बढीमा व्यवसायीक योजना को ५० प्रतिशत रकम अनुदान स्वरूप सहयोग गर्ने छ । तर उक्त ५०% रकम अधिकतम सिमा व्यक्तिको हकमा रू पाँच लाख र समुह/ सहकारी को हकमा रू दस लाख भन्दा बढी हुने छैन ।
- (३) छनौट भएका व्यावसाय संचालन का लागि स्थानीय तहले उपलब्ध गराउने सहयोग को ५०% अनुदान सहयोग व्यावसाय संचालन कर्ता र स्थानीय तह विच अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचा मा दुई पक्ष बीच समझदारी पत्र मा हस्ताक्षर भए पश्चात स्थानीय तहले सेवा ग्राही को बैंक खातामा रकम निकास गर्नेछ । यसरी रकम निकास गर्दा सम्झौता हुना साथ प्रथम किस्ता र प्रथम किस्ता को काम समाप्त भय पश्चात दोश्रो किस्ता निकास गर्ने छ ।
- (४) उत्पादन तथा बजारीकरण सम्बन्धि कृषि सामग्री सहयोग गर्ने हकमा सोको गुणस्तर निर्धारण स्थानीय तहले गर्ने छ र सामग्रीको वितरण भौचर प्रणालि मर्फत गरीने छ ।
- (५) स्थानीय तहले सघीय सरकार, प्रदेश सरकार को सहकार्यमा बजेट को व्यवस्था गर्ने छ ।
- (६) स्थानीय तहले बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र को सहकार्य तथा समन्वयमा व्यवसाय संचालन कर्ता लाई व्याज सौहलीयतमा कर्जा उपलब्ध गराउन सक्ने छ ।

परिच्छेद — ४

समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र प्रगति प्रतिवेदन

११. समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था:- (१) कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय तहले आवश्यकता अनुसार संघ, प्रदेश एवं अन्य सरोकारवाला निकायसँग समन्वय र साझेदारीमा कायम गरिनेछ ।
- (२) सञ्चालित क्रियाकलापहरु तथा नतिजाको प्राविधिक अनुगमन कृषि तथा पशु विकास शाखा को प्राविधिकले नियमित रुपमा गर्न छ । सो को अलावा कार्यक्रम को उपलब्धि को अनुगमन तथा मूल्याङ्कन यसै स्थानीय तहको अनुगमन संयन्त्रबाट गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिमको संयन्त्रले स्थानिय तह तथा अन्य संघ संस्था बाट प्रदान गरिएका सेवा

सुविधाको सदुपयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने र सदुपयोग नभएको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कार्यवाही गर्न पालिका लाई सिफारिस गर्ने छ ।

(४) प्रगति तथा उपलब्धीस्तरको आवधिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन आवश्यकता अनुसार अनुदान उपलब्ध गर्ने सहयोगी संघ सस्थाले पनि गर्नेछ ।

(५) कार्यक्रमको चौमासिक, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवदेन समितिले तयार गरि पालिका तथा सहयोगी निकायलाई पठाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५

विविध

१२. प्रचलित कानून बमोजिम: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको विषयको हकमा यसै कार्यविधि बमोजिम र अन्य कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१६. गुनासो सम्बन्धी व्यवस्था: यस कार्यविधि बमोजिम सेवा सुविधा नपाएको सम्बन्धमा सम्बन्धित सेवाग्राहीले कार्यक्रम सहजीकरण समिति समक्ष लिखित वा मौखिक गुनासो गर्न सक्नेछ ।

१७. कारवाही: अनुदान सहयोग रकम को हिनामिना भए को प्रमाणित भए मा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीका लागि दफा ४ को उपदफा १ बमोजिम को समीति ले सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने छ ।

१८. थपघट गर्न सक्ने:- (१) यो कार्यविधि नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार संसोधन तथा खारेज गर्न सक्नेछ ।

(२) यस कार्यविधिको कार्यान्वयन का सम्बन्धमा प्रवीधिक वा प्रक्रियामत विषय मा कुनै बाधा अड्काउ उत्पन्न भएमा स्थानीय कर्णपालिका तहले आवश्यक निर्णय गरी बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

स्थानिक

अनुसूचि—१ (दफा ६ (क) सँग सम्बन्धीत)

कोभिड १९ का कारण विदेश तथा स्वदेश मा रोजगारी गुमेका युवाहरू को कृषि व्यवसाय संचालन गर्ने चाहना, दक्षता तथा लगानी क्षमता को नक्शाकन फारामको नमूना

क) ब्यक्तिगत विवरण

पालिकाको नाम:.....

१. बैदेशिक रोजगारी बाट स्वदेश फर्किएका युवाको नाम:
२. नागरीकता नम्बर.....
३. लिङ्ग: महिला/ पुरुष:.....
४. उमे (वर्ष): ..... ५.सम्पर्क नं.....
६. हालको ठेगाना: .....

ख) पारिवारिक विवरण

६. परिवार सदस्य संख्या : ..... ७. महिला ..... पुरुष:.....

ग) जग्गा जमिन तथा परिवारमा खाद्य पर्याप्तता को अवस्था

८. आफ्नो जग्गा जमिन कति छ (रोपनी/ Katha)? ..... सिंचाइ सुबिदा भएको ..... सिंचाइ सुबिदा नभएको को .....
९. आफ्नो उत्पादनले कति समय खान पुग्छ ?.....

घ) बैदेशिक रोजगारीमा रहदाको विवरण

१०. बैदेशिक रोजगारी का लागि कुन देश जानु भएको थियो ?.....
११. कति वर्ष विदेश बसेर फर्कनु भयो ?.....
१२. विदेशमा बस्दा कुन क्षेत्रमा काम गर्नु भयो? कृषि / गैर कृषि ..... यदि कृषि हो भने कुन उपक्षेत्रमा.....
१३. फेरी विदेश जाने सोच मा हुनु हुन्छ ? .....

ङ) व्यवसाय सम्बन्धि चाहना

१४. तपाईं नेपालमा बसेरके व्यवसाय गर्न चाहनु हुन्छ ? कृषि वा गैर कृषि .....
१५. कृषि क्षेत्र मा कुन व्यवसाय गर्न चाहनु हुन्छ? .....
१६. व्यवसाय शुरु गरि सक्नु भयको छ? .....
१७. सो व्यवसाय संचालन का लागि कुनै अनुभव, तालिम प्राप्त गर्नु भएको छ ?.....
१८. यो व्यवसाय संचालन का लागि आफुले कति लगानी गर्ने योजना गर्नु भएको छ (रू हजार मा)? .....

च) सरकारी तथा अन्य नीकयहरू बाट सहयोगको अपेक्षा

१९. स्थानीय सरकार तथा अन्य संघ संस्था संग कस्तो सहयोग को अपेक्षा राख्नु भएको छ ?
२०. हाल संघ, प्रदेश, स्थानीय सरकार तथा अन्य संघ संस्था बाट सहयोग पाउनु भए को छ ? .....छ भने कती रकम पाउनु भयको छ .....
२१. तपाईं को विचार मा आप्रवासन बाट फर्किएकाहरू लाई स्थानीय सरकार तथा अन्य निकायहरूले कस्तो कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ला ?.....

छ) रोजगारीको अवसर

२२. व्यवसाय संचालन गरिसकेको भए हाल यस पेसामा पूर्णकालीन रूपमा कति जना कामदार सम्लघन हुनु हुन्छ ?.....

२३. तपाईं को श्रीमान/ श्रीमति के गर्नु हुन्छ ? .....

अनुसूचि—२ (दफा ६ को उपदफा १ सँग सम्बन्धीत)

व्यवसायी फर्म दर्ताको नमूना

श्री प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतज्यू,
गाँउ/ नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
..... ।

विषय : व्यवसायी फर्म दर्ताको लागि सिफारिस दिनु हुन ।

महोदाय,

मै / हामीले घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय,..... मा .....युवा व्यवसायी फर्म दर्ता गर्न यसैसाथ संलग्न विवरण बमोजिमको व्यवसायी फर्म स्थापना गर्न सिफारिसको लागि यो निवेदन गरेको छु/ गरेका छौं । पेश गरिएको विवरण ठीक छ । यदि झुठ्ठा ठहरेमा प्रचलित कानून बमोजिम सहुँला, बुझाउँला ।

निवेदकको

दस्तखत .....

औँठाको छाप :-

नाम :-

दर्ता गर्न चाहेको फर्मको नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

१. व्यवसायको नाम :-

२. उद्देश्य :-

३. व्यवसाय संचालन हुने स्थान :-

क) प्रदेश :-

ख) जिल्ला :-

ग) नगर/ गाउँ पालिका :-

घ) वडा नं. :-

४. फर्मको स्तर :- (✓ चिन्ह लगाउने)

(क) निजी युवा व्यवसायी फर्म ( ) (ख) सहकारी युवा व्यवसायी फर्म ( )

५. व्यवसायको वर्ग :- (✓ चिन्ह लगाउने)

क) मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी उत्पादन तथा विक्री ( )

ख) एग्रोभेट संचालन ( )

ग) मासु पसल संचालन ( )

घ) कुखुरा फर्म स्थापना ( )

ड) वाखा फर्म स्थापना ( )

च) च्याउ उत्पादन तथा विक्री ( )

छ) फलफूल संकलन, प्रशोधन तथा वजारिकरण ( )

ज) जडिबुटी प्रशोधन उद्योग स्थापना र वजारिकरण ( )

- झ) कृषि र पशु प्रशोधन उद्योग स्थापना र वजारिकरण ( )
 ज) मासु वधसाला स्थापना ( )
 ट) बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन ( )
 ठ) कृषि जन्य कच्चा पदार्थको संकलन, प्रशोधन तथा वजारिकरण ( )
 ढ) होमस्टे संचालन तथा रैथाने बालीको प्रवर्द्धन ( )

६. पूँजी लगानी:

(क) स्थिर पूँजी मूल्य कैफियत

क्र सं.	विवरण	रोपनी/ संख्या	प्रति इकाइ मूल्य	जम्मा मूल्य
१.	जरगा			
२.	भवन			
३	औजार			
४	मेसिन			
५	फर्निचर, फिक्स्चर			
६	अन्य भए उल्लेख गर्ने.....			
जम्मा				
विद्युत शक्ति (कि. वाट) र श्रोत:				

(ख) चालु पूँजी:-

(ग) कूल पूँजी:-

६.२. फर्मबाट हुने उत्पादन/ सेवाको विवरण

क्र. सं.	वस्तु उत्पादन/ सेवा	इकाइ	वार्षिक क्षमता	मूल्य
१.				
२.				
३.				
४.				

७. जनशक्ति (लिङ्ग र संख्या) :-

प्राविधिक :-   अप्राविधिक :-   अन्य :-   जम्मा संख्या :-

८. निवेदकको पूरा नामथर लिङ्ग

बाबुको नाम

बाजेको नामथर

१)

२)

३)

४)

९. निवेदकको पत्राचारको ठेगाना :-

प्रदेश :-

जिल्ला :-

न. पा./ गा. पा. :-

वडा नं. :-

वस्ति/ गाउँ/ टोल :-

साविकको गा. वि. स. :-

वडा नं. :-

सम्पर्क मोबाईल नं. :-

इमेल:-

१०. सम्पर्क व्यक्तिको नाम ठेगाना र मोबाइल नं. :-

११. व्यवसाय गर्ने स्थानको अवस्थितिको नक्सा ?

१२ शर्तहरू पालना बारे:-

१. साँध सधियार र छर छिमेकलाई वाधा नपु-याइ व्यवसाय सञ्चालन गर्नेछु ।
२. व्यवसाय सञ्चालन गर्दा वातावरण प्रदुषण हुन दिने छैन ।
३. कार्यालयले माग गरेको विवरण र तथ्याङ्कहरू मागेको वखत उपलब्ध गराउने छु ।
४. फर्म दर्ता गर्दा किटान गरीए कै स्थानमा व्यवसाय सञ्चालन गर्नेछु ।
५. फर्म दर्ता गर्दा किटान गरीएको उद्देश्य विपरीत काम गर्ने छैन ।
६. अन्य निकायबाट समेत अनुमति लिनु पर्ने भए अनुमति लिई कार्य सञ्चालन गर्नेछु ।
७. व्यवसाय सञ्चालन गर्दा बालमजदूर प्रयोग गर्ने छैन ।
८. यसै नामबाट यस अघि अर्को फर्म दर्ता भै सकेको देखिएमा यस फर्मको नाम परिवर्तन गरिने छ ।

१३ अन्य प्रमाणहरू

१) कुनै महलमा विवरण नअटाएमा छुट्टै कागजमा लेखि संलग्न गर्नु होला ।

२) यो निवेदन साथ निम्न कागजातहरू संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

क) सम्बन्धित व्यक्तिको नागरीकता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

ख) अनुमति लिनु पर्ने फर्मको हकमा अनुमति पत्र ।

ग) सहकारी फर्मको हकमा साझेदारी कबुलियतनामा

घ) वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र

ङ) फर्म आफ्नै घर/ जग्गामा स्थापना हुने भए जग्गाधनी पूर्जा, भाडामा भए रितपूर्वकको भाडा सम्झौता पत्र

च) फर्म संचालन हुने जग्गाको चार किल्लाको सधियारको मुजुल्का

छ) दूरी प्रमाणित/ अन्य निकायको सिफारिश एवं प्रतिक्रिया/ सर्जमिन मुचुल्का/ जग्गाधनी प्रमाणपूर्जा/ मन्जुरीनामा/ जग्गाको नक्सा आदि आवश्यक पर्ने फर्मको हकमा त्यस्तो प्रमाणित वा सिफारिश एवं प्रतिक्रिया प्राप्त भएको पत्र ।

ज) साझेदारहरूले आपसमा गरेको साझेदारी कबुलियतनामा

झ) राहदानी साइजको फोटो २/ २ प्रति ।

ञ) निवेदन दस्तुर वापत रु.१००।— बुझाएको रसिद/ टिकट ।

ट) फर्मको उद्देश्य र प्रकृती हेरी अन्य थप कागजातहरू

श्रोत — नेपाल सरकार, उद्योग मन्त्रालय घरेलु तथा साना उद्योग विभाग कार्यविधि दिग्दर्शन २०७२, अनुसूची ६ अनुसार तयारी

अनुसूचि—३ (दफा ६, ख सँग सम्बन्धीत)

व्यवसायी फर्मले पेश गर्ने आशय तथा प्रस्तावना पत्र/ आवेदन फारामको नमूना

मिती:

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यू

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि तथा पशु शाखा

..... ।

विषय: आशय पत्र तथा व्यवसाय संचालन प्रस्तावना/ आवेदन पेश गरेको बारे ।

म/ हामी, हाम्रो फर्मको तर्फबाट यो स्वीकार गर्दछौं कि मेरो/ हाम्रो ज्ञान बुद्धिले जानेसम्म त्यस नगर कृषि शाखाबाट प्रकाशन भएको सुचनाको आधारमा मैले/ हामीले मेरो/ हाम्रो .....व्यवसाय संचालनको लागि सह लगानी तथा सहकार्य गर्ने उद्देश्यले यो फारममा उल्लेख गरिएका विवरण/ तथ्यहरू सत्य छन् । यसै साथ सम्लग्न विवरण तथा तथ्यहरू मैले/ हामीले जानी जानी फरक पार्न खोजेको ठहरिएमा मेरो/ हाम्रो आवेदन आयोजनाले छनोट प्रक्रियामा समावेश गर्ने छैन भन्ने कुरा मैले/ हामीले राम्ररी बुझेकोछु/ बुझेकाछौं ।

साथै म/ हामी, हाम्रो संस्थाको तर्फबाट स्वघोषणा गर्दछु/ गर्दछौं कि गाँउ/ नगर पालिका, नगर कृषि पशु शाखा र अन्य आयोजनाद्वारा संचालित कृषि सम्बन्धी परियोजनाबाट यस्तो कार्यक्रम संचालनको लागि अनुदान लिएका छैनौं ।

हाम्रो आशय पत्र र प्रस्तावित योजना दर्ता भई छनोट भएको खण्डमा आफु र समुदायको हितको लागि तत्पर्ताका साथ व्यवसाय संचालन गरी उद्देश्य अनुरूपको काम गर्ने छु, छौं भनी प्रतिवद्धता जाहेर गर्दछु/ गर्दछौं ।

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरू:

१. फर्म तथा प्यान दर्ताको प्रमाण—पत्र ।
२. शैक्षिक योग्यताको प्रमाण—पत्र ।
३. सम्बन्धीत क्षेत्रमा तालिम प्राप्त गरेको प्रमाण—पत्र ।
४. सम्बन्धीत क्षेत्रमा सेवा प्रदायकको रूपमा काम गर्न पाउने अनुमति पत्र ।
५. सम्बन्धीत क्षेत्रमा काम गरेको अनुभवको प्रमाण—पत्र ।
६. सम्बन्धीत वडाको सिफारिश पत्र ।
७. कृषि शाखा र फर्म विच भएको सम्झौता—पत्र ।
८. नागरिकता प्रमाण पत्र को प्रतिलिपि ।

फर्मको तर्फबाट दस्तखत गर्ने

दस्तखत: .....

नाम:

फर्मको नाम:

ठेगाना:

फर्मको छापठेगाना:

फर्मको छाप:

१. प्रस्तावकको संक्षिप्त व्यक्तिगत तथा फर्मको विवरण

व्यवसाय संचालन कर्ताको नाम	
उमेर	
व्यवसाय फर्मको नाम	
संचालन गर्ने व्यवसायको नाम	
स्थायी ठेगाना	
पत्राचारको ठेगाना	
सम्पर्क मोबाइल नम्बर)	
ईमेल ठेगाना	
प्राप्त उच्चतम शैक्षिक योग्यता	
सम्बन्धीत क्षेत्रको तालिम विवरण	
सम्बन्धीत फर्मको वारेमा व्यवसायीकको अनुभव	
फर्म दर्ता सम्बन्धी जानकारी	
स्थापना भएको मिति:-	
फर्म दर्ता भएको मिति:-	
फर्म दर्ता भएको निकाय :-	दर्ता नम्बर :- .....
प्यान नं :-	प्यानमा दर्ता मिति :- .....

२. फर्मले संचालन गर्ने व्यवसायको अवधारण (तपाईंले गर्न चाहेको सम्भाव्यता, अवसर तथा त्यसबाट पाउने फायदा हुन सक्छन् उल्लेख गर्नुहोस् ।)

३. प्रस्तावित लगानी वारे सामान्य जानकारी

लगानी गर्ने व्यवसायको नाम	
लगानीको अवधि:	मिति देखि _____..सम्म _____..
अनुमानित जम्मा बजेट:	
आफैं जुटाउने	रु वरावर श्रमदान के के मा: _____..
ऋण लिने रकम, श्रोत	नगद रकम रु _____
अनुदान	वित्तिय संस्थाको नाम: _____
लगानीको उद्देश्य:	
लगानीका मुख्य मुख्य कार्यहरु:	
खरिद/ बिक्री गर्ने मुख्य मुख्य वजार क्षेत्रहरु	
खरिद कर्ता/ बिक्री कर्ता	
समावेस हुने कृषि समुह, सहकारीहरुको नाम	
लक्षित वर्गहरु	
वार्षिक लाभान्वित हुने अन्दाजी घरधुरिहरु	

४. हालको मूल्य श्रृंखला बाली तथा वस्तुको उत्पादन, खरिद तथा बिक्री लक्ष

क. प्रस्तावित बाली/ वस्तुको उत्पादन विवरण

बाली, वस्तुको नाम	बाली, वस्तुको नाम पहिलो वर्ष १, _____साल -केजी/ क्वीन्टल/ टन)	दोश्रो वर्ष _____साल -केजी/ क्वीन्टल/ टन)

ख. खरिद गरिने लक्षित बाली तथा वस्तुको विवरण

वाली, वस्तुको नाम	खरिद गरिने परिमाण	मूल्य	वाली, वस्तुको नाम

ग. बिक्री गरिने लक्षित बाली तथा वस्तुको विवरण

वाली, वस्तुको नाम	बिक्री गरिने परिमाण(प्रति इकाई)	मूल्य	बिक्रीबाट हुने आम्दानी

नोट: खरिद/बिक्री सम्बन्धमा अन्य कुनै कृषक समुह तथा सहकारीसँग लिखित वा मौखिक सम्झौता भएको भए सो को लिखित प्रतिलिपी संलग्न गर्नु होस्

५. फर्म संचालनबाट लक्षित लाभग्राही र वातावरणमा पर्ने प्रभावहरू

तपाईंको फर्मबाट कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा लक्षित वर्ग र वातावरणमा के कस्ता प्रभावहरू पर्न सक्छ संक्षेपमा उल्लेख गर्नुहोस् ।

१.
२.
३.
४.

६. फर्ममा लगानीको लागि चाहिने बजेट तथा वित्तीय श्रोत

संचालन गर्ने क्रियाकलाप	अनुमानित लाग्ने खर्च	वित्तीय श्रोत	
		नगरपालिकाको तर्फबाट रु.	फर्मको तर्फबाट रु.

७. कार्यक्रम कार्यान्वयन समय तालिका

प्रस्तावित लगानीको कार्यान्वयन समय तालिका दिनुहोस ।

क्र. सं.	क्रियाकलाप	वार्षिक समय तालिका											
		बैसाख	जेष्ठ	आषाढ	श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पुष	माघ	फाल्गुन	चैत्र
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													

स्थानिय

पुतलीबजार नगरपालिका र .....युवा व्यवसायी फर्म बीच भएको समझदारी पत्र

(Memorandum of Understanding)

नगर कृषि शाखाले निजी युवा व्यवसायी तथा सहकारी युवा व्यवसायी फर्महरूसँग संचालन गरिने विभिन्न कृषि व्यवसायहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन र समन्वयको लागि बेलका नगरपालिका कृषि/पशु शाखा (यसपछि कृषि/पशु शाखा भनिने) र निजी युवा व्यवसायी फर्म तथा सहकारी युवा व्यवसायी फर्म (यसपछि व्यवसायी फर्म भनिने) बीच यो समझदारी पत्रमा हस्ताक्षर गरिएको छ ।

पृष्ठभूमि

पुतलीबजार नगरपालिका कृषि शाखा र निजी युवा व्यवसायी तथा सहकारी युवा व्यवसायी फर्महरूको संयुक्त लगानीमा पुतलीबजार नगरपालिकाको १४ वटै वडाहरूमा वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक कृषि कार्यक्रम १ वर्षको लागि कार्यान्वयनमा रहने छ । यो कार्यक्रम भारत लगायत अन्य देशहरूमा गई रोजगारी गरी रहेका कोभिड १९ बाट प्रभावित भई रोजगारी गुमाई नगरपालिकामा फर्केका विपन्न र सिमान्त समुदायका युवाहरूको लागि रोजगार दिलाई कृषि व्यवसायबाट आर्थिक उन्नति गर्नु यो कार्यक्रमको लक्ष्य रहेको छ । जुन लक्ष्य परिपुर्तीको लागि यस कार्यक्रमले छानिएका उच्च मूल्यका कृषि वस्तु मूल्य शृङ्खलाहरूको व्यवसायिक उत्पादन र वजारीकरणको माध्यमबाट निजी युवा फर्म तथा सहकारी युवा फर्मको आधारलाई अवलम्बन गरी साना किसान र पिछडिएको दलित, जनजाती अन्य कोभिड प्रभावितहरूको आयमा दिगो वृद्धि र खाद्य सुरक्षामा सुधार ल्याउने उद्देश्य लिएको छ । यो कार्यक्रम सफल भएमा नगर कृषि/पशु शाखाले अर्को वर्षदेखि पनि वार्षिक रुमा नियमित तवरले संचालन गर्दै लाने लक्ष लिएको छ ।

कार्यक्रम सफल बनाउनको लागि नगर कृषि/पशु शाखाले यस नगरपालिका भित्र काम गर्ने विभिन्न गैरसरकारी संस्था, ग्रामिण वित्तीय संस्थाहरू, कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रम र कार्यक्रमबाट लाभान्वित वर्गको योगदानमा संयुक्त लगानीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने छ । बढीभन्दा बढी युवाहरूलाई कृषि व्यवसायबाट रोजगार सिर्जना गर्न नगरपालिकाले संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसँग पनि कोषको दायरा वढाउन आवश्यक पहल गर्ने छ । नगर कृषि/पशु शाखाले कृषि व्यवसाय संचालक फर्महरूलाई आवश्यक प्राविधिक सल्लाह सुझाव, क्षमता विकास, बजार प्रवर्द्धनका विषयहरूमा सहयोग गर्ने छ ।

समझदारीको आवश्यकता र औचित्य

नेपालको संविधान २०७२ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशुस्वास्थ्य, सहकारी तथा कृषि प्रसार सेवालाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको रूपमा विस्त्रितीकरण गरिएको छ । यस अनुरूप यिनै प्रावधान अनुसार युवा कृषकहरूको क्षमता विकास तथा प्राविधिक टेवा सेवा उपलब्ध गरी स्थानीय स्तरमा नै कोभिड १९ बाट प्रभावित भई भारत तथा अन्य देशबाट फर्केका युवाहरूलाई निजी युवा व्यवसायी फर्म, सहकारी युवा व्यवसायी फर्मको माध्यमबाट कृषि व्यवसायमा संलग्न गराई रोजगारी सिर्जना गरी आयआर्थिकतामा वृद्धि गर्न पुतलीबजार नगरपालिकाको कोभिड प्रभावित युवा कृषकहरूको लागि कृषि नीति तथा कार्यक्रम २०७७ र युवा व्यवसायी व्यक्तिगत फर्म र सहकारी फर्म संचालनको लागि वेरोजगार युवाहरूलाई कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यविधि २०७७ समेत तयार गरिएको छ । नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन

२०७४ को क्षेत्राधिकारको उपयोग गरी पुतलीबजार नगरपालिका र नगर कृषि/पशु शाखाले युवा व्यवसायी फर्मको अवधारणामा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्न, गराउन संघिय, प्रदेश सरकार, स्थानीय स्तरमा संचालन हुने गैर सरकारी संस्था, वित्तिय संस्थाहरूसँग अपनत्व, सहभागिता, समन्वय, सहजिकरण, अनुगमन र सहकार्यलाई सुनिश्चित गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था गर्ने छ । युवा व्यवसायी फर्म संचालनको लागि उल्लेखित व्यवसायहरू कार्यान्वयनमा ल्याउने छ ।

१. निजी व्यवसायी फर्म:

- १.१ मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी उत्पादन तथा विक्री,
- १.२ नर्सरी स्थापना (विरुवा उत्पादन),
- १.३ एग्रोभेट संचालन,
- १.४ मासु पसल संचालन,
- १.५ कुखुरा फर्म स्थापना
- १.६ वाखा फर्म स्थापना,
- १.७ च्याउ उत्पादन तथा विक्री,
- १.८ फलफूल संकलन, प्रशोधन तथा बजारिकरण ।
- १.९ जडिबुटी प्रशोधन उद्योग स्थापना र बजारिकरण
- १.१० कृषि र पशु प्रशोधन उद्योग स्थापना र बजारिकरण
- १.११ मासु बधशाला स्थापना

२. सहकारी युवा व्यवसायी फर्म:

- २.१ मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी खेती,
- २.२ वाखा पालन
- २.३ कुखुरा पालन,
- २.४ बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन,
- २.५ कृषि जन्य कच्चा पदार्थको संकलन, प्रशोधन तथा बजारीकरण,
- २.६ होमस्टे संचालन तथा रैथाने बालीको प्रवर्धन ।

माथि उल्लेखित व्यवसायहरूले व्यवसाय संचालकहरूलाई बढीभन्दा बढी नाफा कसरी लिन सकिन्छ भन्नेको लागि व्यवसाय संचालकहरूलाई चाहिने आवश्यक मल, वीउ, औषधी, दाना, कृषि औजारहरू कार्य क्षेत्रभित्रै सजिलै उपलब्ध होस भन्ने हेतुले निजी व्यवसाय संचालकहरू मध्येमा नै एग्रो भेट स्थापनाको लागि प्रमुख प्राथमिकता दिइने छ । व्यवसाय संचालकहरूलाई मूल्यश्रृंखला विकासको अवधारणालाई केन्द्रित गर्दै आवश्यक ज्ञान, सीप दिई व्यवसायमा पोख्त बनाउन क्षमता विकास गरिनेछ । यी व्यवसाय संचालनको लागि नगर कृषि/पशु शाखा, व्यवसाय संचालकहरू बीच सह—लगानीको वातावरण श्रृजना गरिने छ । व्यवसाय संचालनको लागि साना सिचाई, प्लाष्टिक भवन निर्माण, साना कृषि औजारहरू व्यवसाय संचालन प्रस्तावनामा नै राखी व्यवसाय योजना बनाउनु पर्ने हुन्छ भने अन्य ठूला व्यवसाय मूल्यश्रृंखलासँग प्रत्यक्ष जोडिने ठूला ठूला सामुदायिक तथा सार्वजनिक पूर्वाधारको लागि नगरपालिकाले संरचनामा सहयोग गर्ने छ । यसको लागि नगरपालिकाले संघिय सरकार, प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गर्ने छ । युवा व्यवसायी फर्महरूले यस्तो संरचना निर्माणको लागि १५ प्रतिशत सम्म श्रम लगानी गर्नु पर्ने हुन्छ । व्यवसाय संचालकहरूलाई सह लगानीबाट नपुगेको कोषको व्यवस्थाको लागि स्थानीय स्तरमा संचालनमा रहेका वित्तिय संस्थाहरूसँग ऋणको व्यवस्थापनको लागि समन्वय गर्ने छ । व्यवसाय संचालनमा नसमेटिएका युवा व्यवसायी फर्महरूलाई स्थानीय स्तरमा संचालन हुने गैरसरकारी संस्था, वित्तिय संस्था र कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रमको पकेट

क्षेत्रमा रहेका व्यवसाय संचालक युवा फर्महरूलाई प्रस्तावना पेश गरी कार्यक्रममा संलग्नताको लागि समन्वय, क्षमता विकास गर्नेछ ।

समझदारीको उद्देश्य

यस समझदारीको मुख्य उद्देश्य युवा व्यवसायीहरूको उच्च मूल्य हुने कृषि व्यवसाय छनौट गरी उत्पादनमा वृद्धि तथा ती वस्तुहरूको प्रशोधन, उचित बजार व्यवस्थापन गरी आयस्तर वृद्धि गर्न र रजगारी श्रृजना गर्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्नु रहेको छ । नगर कृषि/पशु शाखाले कोभिड १९ बाट प्रभावित दुबै वटा व्यक्तिगत तथा सहकारी व्यवसायी फर्महरूको व्यवसायलाई सफल र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्नु रहेको छ ।

समझदारीका बुंदाहरू

१. कार्यक्रमले निर्वाह गर्ने भूमिका

१.१ यस कार्यक्रमले बजार माग, प्राविधिक संभावना, नगरको वार्षिक बजेट आदिको सम्भावनाका आधारमा कार्यक्रमले लक्षित गरेका युवा व्यवसायीहरूले संचालन गर्न खोजिएका व्यवसायहरू र यसमा प्रत्यक्ष जोडिएका सामुदायिक तथा सार्वजनिक पूर्वाधारको विकास, वित्तिय संस्थाहरूको लगानी, गैरसरकारी संस्थाहरूको लगानीको लागि व्यवसाय संचालन गर्ने फर्मलाई व्यवसायी योजना तयारी, कार्यान्वयन, संचालन, अनुगमन, मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन तयारीमा कार्यविधिमा तोकिए अनुसार सहयोग उपलब्ध गराउने छ ।

१.२ नगर कृषि/पशु शाखाले युवा व्यवसायी फर्मले संचालन गर्ने विभिन्न व्यवसाय संचालनको लागि दुईवटा समूहहरूमा सह लगानी गर्ने छ र आवश्यक सामुदायिक पूर्वाधार विकासको लागि संघिय सरकार, प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने छ । सहलगानीको लागि लक्षित व्यवसाय, लाभग्राही, योग्यता आधार, अनुदान रकम सीमा र पूरक कोष अनुपातको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

समूह क निजी युवा व्यवसायी फर्म

लक्षित व्यवसाय	योग्यताका आधार	अनुदान सिमा	समपूरक अनुपात	अनुदान	..... प्रतिशत ऋणको व्याज सिमा
मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी उत्पादन तथा विक्री	ऋतु पूर्व सम्बन्धीत निकायमा दर्ता भएको, सम्बन्धीत विषयमा अनुभवी, आर्थिक स्थिति कम्जोर, प्रस्ताव र वास्तविकतामा मेल खाएको	५००,०००	५०:५०		१,००,०००
नर्सरी स्थापना (विरुवा उत्पादन), एग्रोभेट संचालन, मासु पसल संचालन, कुखुरा फर्म स्थापना, वाखा फर्म स्थापना, च्याउ उत्पादन तथा विक्री, फलफूल संकलन, प्रशोधन तथा वजारिकण					

समूह ख सहकारी युवा व्यवसायी फर्म

लक्षित व्यवसाय	योग्यताका आधार	अनुदान सिमा	समपूरक अनुदान अनुपात	..... प्रतिशत ऋणको व्याज सिमा
मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी खेती	ऋत पुर्व सम्बन्धीत निकायमा दर्ता भएको, सम्बन्धीत विषयमा अनुभवी, आर्थिक स्थिति कम्जोर भएका सदस्यहरु भएको, प्रस्ताव र वास्तविकतामा मेल खाएको	१०,००,०००	५०:५०	१०,००,०००
वाखा पालन				
कुखुरा पालन				
बीउ उत्पादन तथा प्रशोधन				
कृषि जन्य कच्चा पदार्थको संकलन, प्रशोधन तथा बजारीकरण				
होमस्टे संचालन तथा रैथाने वालीको प्रवर्धन				

प्रस्ताव स्वीकारको लागि युवा व्यवसायीहरुको अतिरिक्त योग्यता

क) निजी युवा व्यवसायी फर्म वा सहकारी युवा व्यवसायी फर्म दुवैले सहलगानीको सँगै ऋण लिने र नगरपालिका भित्र संचालनमा रहेका वित्तीय संस्था र अन्य गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्ने आवश्यक आवेदन पेश गरेको लिखित प्रमाणहरु पेश गरेको आधारमा प्रस्ताव स्वीकारको लागि आधार हुने छ ।

ख) संयुक्त लगानीको व्यवसाय योजनामा गैरसरकारी संस्था, तोकिएको मापदण्डमा ऋण लिने इच्छुक, अन्य वित्तीय संस्थाहरुबाट पनि सहकार्य गरी योजना बनाउने व्यवसायीहरुलाई प्रस्ताव छनौटको लागि पहिलो प्राथमिकता दिइने छ ।

ग) प्राप्त अनुदान रकम अन्य व्यक्ति वा संस्थामा हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन र अनुदान प्राप्त कर्ता नै कोषको वास्तविक लाभग्राहीको रूपमा रहनु पर्ने छ ।

घ) दुवै युवा व्यवसायी फर्महरुको लागि समपूरक अनुदानको अनुपातको ५० प्रतिशत नगद नै लगानी गर्नु पर्ने हुन्छ ।

ङ) कार्यक्रमले नसमेटिएका कृषि विकास समिति मार्फत पहिचान गरिएका कृषि क्षेत्र विकास कार्यक्रमको मूल्य शृङ्खलाका कलण्टर क्षेत्र भित्रका युवा सहकारी फर्मलाई समेट्ने प्रयास गरिने छ ।

च) यदि युवा सहकारी फर्ममा २५ भन्दा बढी सदस्यहरु छन् र उत्पादनको उच्च सम्भावना प्रदर्शन गरी बजारको मागलाई पुरा गरेको खण्डमा यो सह-लगानी अर्को वर्षदेखि प्रति कृषकको दरले त्यसै अनुपातमा बृद्धि हुने छ ।

छ) प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने काम नगर कृषि शाखा, नगर कृषि/पशु विकास समितिको अध्ययन पछि नगर कार्यपालिका बैठकले गर्ने छ ।

ज) अनुदानबाट संचालनमा रहेका कुनै पनि कार्यक्रम व्यवसायीले ७ वर्षसम्म बेचबिखन गर्न नपाउने ।

२. नगर कार्यपालिका र नगर कृषि/पशु शाखाको भूमिका

- २.१ कोभिड १९ बाट प्रभावित विदेशबाट फर्केका युवाहरूलाई रोजगारी श्रृजनाको लागि आवश्यक कृषि नीति तथा कार्यक्रम, कार्यविधिहरू बनाई व्यवसाय संचालन गर्न सहयोग गर्ने गराउने ।
- २.२ यी युवाहरूलाई युवाहरूको इच्छा, सीप, दक्षताको आधारमा निजी फर्म तथा सहकारी युवा फर्म मार्फत विभिन्न कृषि व्यवसाय संचालनको लागि सहलगानी, संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, अन्य गैरसरकारी संस्था, थप आवश्यक ऋणको लागि वित्तिय संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने ।
- २.३ विदेशबाट फर्केका युवाहरूको पहिचान, युवाहरूको वारेमा आवश्यक सुचनाहरूको संकलन, प्रतिवेदन शारौंस तयारी, युवाहरूको तथ्याङ्क सूचिकृत गर्ने गराउने ।
- २.४ यस्ता रोजगारी गुमाएका युवाहरूको लागि निजी व्यवसायी फर्म तथा सहकारी युवा फर्म दर्ता गर्न सहयोग गर्ने गराउने ।
- २.५ व्यवसायी युवाहरूले संचालन गर्न चाहेका व्यवसायहरूको पहिचान, छनौट, योजना बनाउन तालिम गोष्ठी संचालन गर्ने । प्रस्तावना आव्हानको लागि सुचना प्रकाशन गर्ने गराउने ।
- २.६ व्यवसाय संचालन गर्न चाहने युवा फर्महरूलाई प्रस्तावना आव्हान, प्रस्तावनाको वारेमा वास्तविकता पहिचानको लागि फिल्ड अबलोकन, कृषि विकास समिति, कार्यपालिकाको बैठक संचालन गरी प्रस्तावना स्वीकृत तथा अस्वीकृत गर्ने गराउने ।
- २.७ छनौट भएका व्यवसायहरूको कार्यक्रम कार्यन्वयनमा सहजिकरण, युवा फर्महरूले संचालन गरिएका व्यवसायहरूको प्रभावकारी कार्यन्वयनको लागि सीप, दक्षता वृद्धिको लागि क्षमता विकासको तालिम, गोष्ठी, बैठकहरू संचालन गर्ने ।
- २.८ युवाहरूले संचालन गरिएका व्यवसायहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र भौतिक तथा वित्तिय प्रगति प्रतिवेदनको ढाँचा तयारी र प्रतिवेदन संकलन तथा प्रतिवेदनको शारौंस तयारी गर्ने गराउने ।
- २.९ संचालन हुने व्यवसायहरूको प्रभावकारी कार्यन्वयन गरी नतिजा हासिल गर्नको लागि नगरपालिकाले अन्य आवश्यक परी आएको कार्यहरू गर्ने गराउने छ ।
- २.१० व्यवसाय संचालनमा दोहोरापन न्यूनिकरणको लागि आवश्यक समन्वय गर्ने गराउने ।
- २.११ संचालन भएका व्यवसायबाट उत्पादन भएका वस्तुहरूको उचित वजार व्यवस्थापनको लागि वजार संरचना निर्माण, व्यवस्थापन अन्य वजारहरूसँग समन्वय बढाउने कार्य गर्ने गराउने ।
- २.१२ युवाहरूको व्यवसायी फर्महरूलाई नगरपालिको कृषि नीति, कार्यक्रम, कार्यविधि अनुसार व्यवसाय संचालन गर्न आवश्यक नीति निर्देशन पालना गर्न लगाउने ।

३. व्यवसाय संचालकहरूको भूमिका

- ३.१ युवा व्यवसायीहरूले नगरपालिकाले दिएको आवश्यक नीति निर्देशनको पालना गरी आफूले संचालन गर्न खोजेको व्यवसायमा गहन अध्ययन, परामर्श लिने ।
- ३.२ संचालन गर्न खोजेको व्यवसायलाई सहयोग पुग्ने खालको नीति, कार्यक्रम, कार्यविधि र मापदण्डको अध्ययन र पालन गर्ने र सोही अनुसार व्यवसाय संचालन गर्ने ।
- ३.३ आफूले संचालन गर्न पाएको अनुदान, व्यवसाय अर्को व्यक्तिलाई नदिने आफैले तोकिएको समय अवधिभित्रमा संचालन गरी उन्नति गर्ने ।
- ३.४ आफूले संचालन गर्न लागेको व्यवसायलाई नगर कृषि/पशु शाखाको प्राविधिकहरूसँग सल्लाह सुझाव लिई समयमा कार्यन्वय गर्ने । व्यवसाय सफल बनाउनको लागि समय समयमा आवश्यक प्राविधिक सल्लाह सुझाव लिने ।

- ३.५ व्यवसाय संचालन गर्दै जाँदा नपुग कोषको लागि नगरपालिकामा रहेका सम्बन्धीत वित्तिय संस्थाहरूसँग ऋणको माग गरी व्यवसाय संचालन गरी सो ऋणहरू समयमा भाका भित्र बुझाउने ।
- ३.६ नगरपालिकासँगको सम्झौता अनुसारको व्यवसाय संचालन गरी व्यवसायबाट नाफा कमाई आफ्नो परिवारको सदस्यहरूको आवश्यकता पुरा गरी नगर पालिकाको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउन सहयोग गर्ने ।
- ३.७ व्यवसाय संचालकहरूले नगरपालिकाबाट अनुगमन गर्न आउने अनुगमन टोली र कृषि प्राविधिकहरूले सोधेको जवाफ सहीरूपमा जानकारी गराउने, प्राविधिकहरूले खोजेका, सोधेका सुचनाहरू, प्रगतिहरू सही रूपमा वताउने । आफुले संचालन गरेका कार्यहरूको प्रगति लेखित रूपमा अभिलेख राख्ने ।

४. समझदारी कार्यान्वयन प्रक्रिया

- ४.१ यस समझदारी पत्रको आधारमा नगरपालिका र व्यवसाय संचालक फर्म बीच वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटका आधारमा वार्षिक विस्तृत कार्यक्रम सञ्चालन सम्झौता गर्न सकिने छ ।
- ४.२ यो समझदारी पत्रमा हस्ताक्षरित मिति पश्चात मात्र कार्यक्रम कार्यान्वयन अगाडी बढ्नेछ ।
- ४.३ यस समझदारी पत्रको परिधिमा रही नगर कृषि/पशु शाखाले सञ्चालन गरिने विभिन्न कार्यक्रम र परियोजनाहरूको लागि आवश्यकतानुसार कृषि व्यवसाय संचालकहरूसँग छुट्टाछुट्टै समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछन् ।
- ४.४ यस कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने क्रममा मुलतः भौतिक पुर्वाधारहरूको निर्माण गर्दा वातावरण तथा जलवायु अनुकूलन नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- ४.५ यस कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने क्रममा संचालन भएका योजनाहरूमा वित्तिय अनुशासन र मर्यादा कायम गर्न सुशासन र सार्वजनिक पारदर्शिताको विधि र प्रक्रियालाई अपनाइनेछ ।
- ४.६ प्रचलित ऐन, कानूनका साथै विभिन्न समयमा नेपाल सरकारले जारी गरेका नीति नियम र निर्देशिकाहरू तथा यस कार्यक्रमले योजनाहरू संचालन गर्नको लागि तयार गरी अवलम्बन गरेका निर्देशिकाहरू, कार्यान्वयन पुस्तिकाका साथै कार्यविधि, पद्धति, परिपत्र लगायत यस समझदारीको अभिन्न अंग हुनेछन् ।
- ४.७ यो समझदारीलाई लागु गराउन दुवै पक्षले माताहतका निकाय तथा सरोकारवालालाई आवश्यक निर्देशन सहित जानकारी गराउने छन् र आवश्यकता अनुसार यसलाई सार्वजनिक गरी सर्वसाधारणलाई समेत सुसूचित गराउने छन् ।
- ४.८ कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि संयुक्त अनुगमन, निरीक्षण तथा समिक्षाका लागि नगर कृषि विकास समिति र कृषि शाखाका कर्मचारी सम्मिलित कार्यदल निर्माण गरी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गरिने छ । आवश्यकता अनुसार कार्यदलले प्रतिवेदन तयार गरी कृषि शाखामा पेश गर्ने छ र कृषि शाखाले कार्यपालिकामा चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन पेश गर्ने छ ।
- ४.९ यो समझदारी पत्र दुवै पक्षले हस्ताक्षर गरेपछि तुरुन्त लागु हुनेछ र हस्ताक्षर भएको मितिले कार्यक्रम अवधिभरका लागि लागु हुनेछ ।
- ४.१० यो समझदारी बमोजिम कार्य गर्दा कुनै विवाद आएमा दुवै पक्षका आपसी समझदारीबाट समाधान गरिनेछ ।
- ४.११ दुवै पक्षका सहमतिमा यो समझदारी पत्रलाई आवश्यकता अनुसार परिमार्जन र नविकरण गर्न सकिने छ ।

व्यवसाय संचालक फर्मको तर्फबाट	नगर कृषि शाखाको तर्फबाट
हस्ताक्षर:	हस्ताक्षर:
नाम:	नाम:
व्यवसायको प्रकार	पद: शाखा प्रमुख
मिति:	मिति:
रोहवर:	

हस्ताक्षर :
नाम :
पद : नगर प्रमुख
मिति:

हस्ताक्षर :
नाम :
पद : प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
मिति:

इति सम्बत् २०७७ साल ..... महिना .....गते रोज शुभम्